

KURS 9 · REGLER, MAKT OG ANSVAR · ØKT 1

Hvem bestemmer?

Aktørene rundt et KI-system

HVA TROR DU?

Hvem bestemmer hva et KI-system skal gjøre, og hvem kan stoppe det?

Skriv svaret på en lapp.

3 til 5 minutter

Mange aktører

- Utviklerne
- Selskapet som selger systemet
- Den som kjøper det
- De som bruker det
- De som blir vurdert
- Myndighetene
- De som gransker utenfra

Tre spørsmål om makt

Hvem tjener? Hvem tar risikoen? Hvem kan si nei?

Svarene er ofte ikke de samme.

Regler på flere nivåer

- Personvernreglene gjelder i Norge i dag, også for KI.
- EU har laget en egen KI-forordning.
- Norge arbeider med å ta den inn i norsk rett.

Casen: Kursvarsel

Kommunen vil kjøpe Kursvarsel fra Skoleteknologi AS.

Systemet bruker karakterer og fravær til å varsle lærere om elever som kan falle fra.

Selskapet har ikke testet det på norske elever. Alt er oppdiktet.

Dagens øvelse

1. Les de åtte aktørkortene.
2. Del ut lapper: grønn tjener, rød tar risiko, blå kan si nei.
3. Hvem har flest røde? Hvem har flest blå?

14 til 18 minutter

DISKUSJON

Hvem har mest makt, og hvorfor?

Hva hvis elevene tar mest risiko, men kan minst si nei?

Hvem har ansvaret hvis systemet feilvarsler en elev?

6 til 10 minutter

Dagens spørsmål

Hvem bør ha mest makt over et KI-system, og hvorfor?

- Nå tenker jeg ...
- Jeg lurer på ...

3 til 5 minutter · kan flyttes til neste økt

Om opplegget

Datatilsynet om personvern. EU-kommisjonens side om KI-forordningen (sist oppdatert 3. august 2026).

Selskaper, personer og systemer i øvelsene er oppdiktet.